

Broedvogels in Klapwijk binnen de singels, 2005

In 2005 is voor de tweede maal het gedeelte tussen de singels van de woonwijk Klapwijk in Pijnacker-Zuid op broedvogels geïnventariseerd. Opvallend is dat de typische stadsvogels als Huismus, Spreeuw, Kauw en Gierzwaluw zijn toegenomen ten opzichte van 2004. Zo zijn er in 2005 van de Huismus 28 paar broedvogels geteld in een gebied van 18 ha. Ter vergelijking: in 2004 zijn in het centrum van Delft op een oppervlakte van 125 ha in totaal 8 paar Huismussen geteld (Broedvogelverslag 2004 Vogelwacht Delft). Dit suggereert dat de dichtheid aan Huismussen in deze 15 jaar oude buitenwijk hoger is dan in de binnenstad van Delft. Blijkbaar zijn de voedsel- en nestomstandigheden in Klapwijk gunstig voor Huismussen. De bouwstijl in Klapwijk is vrij traditioneel met veel pannendaken waaronder de Huismussen vrij gemakkelijk een broedplek kunnen vinden. Aangezien de Huismus landelijk gezien achteruit gaat, zou het goed zijn om meer woonwijken van verschillende leeftijden en bouwstijlen op het voorkomen van Huismussen te onderzoeken. Helaas wordt er zeer weinig geteld in stedelijk gebied, wat speculaties op dit punt erg lastig maakt.

Broedvogels in Klapwijk in 2005

Wilde Eend	6	Tuinfluit	1
Meerkoet	5	Zwartkop	4
Houtduif	5	Tjiftjaf	4
Turkse Tortel	4	Pimpelmees	3
Gierzwaluw	7	Koolmees	13
Grote Bonte Specht	1	Ekster	3
Winterkoning	4	Kauw	8
Heggenmus	5	Spreeuw	20
Merel	23	Huismus	28
Zanglijster	2	Vink	1
Bosrietzanger	1	Groenling	2
Kleine Karekiet	7	Putter	2
Spotvogel	1	Grasmus	1
Braamsluiper	1		

Het is opmerkelijk dat naast de Turkse Tortel ook de Houtduif zich steeds beter in onze steden thuis gaat voelen. Van een schuwe bosvogel is de Houtduif steeds meer veranderd in een stadsbewoner. Hierbij lijkt de schuwheid te verdwijnen. Door een efficiëntere landbouw is de voedselsituatie op het platteland voor Houtduiven sterk verslechterd. Vooral op de Veluwe is de stand van de Houtduiven gekelderde. Het lijkt er echter op dat Houtduiven steeds meer onze steden opzoeken om er te gaan broeden. In stedelijk gebied is meestal het gehele jaar door voldoende voedsel aanwezig, terwijl de predatiedruk laag is.

Door een natuurlijk beheer van de slootkanten zijn op veel plaatsen flinke rietstroken ontstaan, wat gunstig is voor rietvogels. Zo hebben er het afgelopen broedseizoen 7 paar Kleine Karekieten en 1 paar Bosrietzangers gebroed langs de singels tussen de huizen. Naast leuke broedvogels heeft dit slootkantbeheer ook geleid tot een rijke plantengroei.

Naast de echte stadsvogels komen in Klapwijk ook enkele vogelsoorten tot broeden die je niet direct in een woonwijk verwacht. Zo zijn Zwartkop, Tuinfluit, Braamsluiper, Grasmus en Spotvogel meer vogels van dicht struikgewas en loofbos. Hun aanwezigheid is volledig te

danken aan een aantal dichte groenstroken aan de rand van de wijk, langs de singels en in het centrale parkje.

Uit de soortkaarten van deze inventarisatie komt duidelijk naar voren dat de meeste vogelsoorten broeden in deze groenstroken, terwijl de tuinen van de wijkbewoners voornamelijk gebruikt worden om voedsel te zoeken. Bij de aanleg van deze woonwijk zo'n 15 jaar geleden is ruimte en geld gereserveerd om voldoende groenstroken en singels aan te leggen die nu resulteren in een gevarieerde broedvogelbevolking. Helaas wordt bij de aanleg van nieuwe woonwijken steeds minder ruimte en geld voor groen gereserveerd. De schaars aangelegde begroeiing moet niet te veel aan onderhoud kosten, zodat er voornamelijk grasstroken met een enkele boom worden aangelegd. Voor hondenbezitters wellicht ideaal, maar voor broedvogels heeft zo'n groenstrook weinig waarde. Ik verwacht dan ook dat deze nieuw aangelegde woonwijken ook over 15 jaar niet zo'n rijke broedvogelbevolking zullen hebben als Klapwijk.

Peter Elfferich, November 2005